

Pestprotocol Montessorischool Aan de Basis

1. Algemeen

Uitgangspunt is dat de school een veilige, plezierige leef- leergemeenschap wil zijn voor alle betrokkenen. De Gouden Weken aan de start van het schooljaar, het jezelf presenteren in de groep (onderbouw: ik-sok, middenbouw: ik-tas, bovenbouw: 'I-bag'), regelmatig terugkerende activiteiten zoals o.a. een open podium, schoolreisje, gezamenlijke vieringen rondom Sint, Kerst en Pasen en het kamp in de bovenbouw zijn dan ook bewust gekozen om daar een bijdrage aan te leveren.

Daarnaast wordt gedurende de dag tijdens het werken en spelen, in de klas en op het plein aandacht besteed aan hoe we met elkaar omgaan.

Wij vinden dat kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan.

Dat leerproces gaat meestal positief, maar het kan in een enkel geval voorkomen dat een kind daar moeite mee heeft en door andere kinderen wordt gepest.

In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet dat er een ernstig probleem in zijn/haar groep is. In een klimaat waarin pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en veiligheid daarin ernstig aangetast. Dan is er iets misgegaan in de groepsvorming van de groep. Voor ons is dat niet te accepteren en we vinden dit een ongewenste situatie. In dit pestprotocol beschrijven we de wijze waarop we pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen.

2. Begripsomschrijving

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

We spreken over **plagen** wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het vertoonde gedrag heeft een uitnodigend karakter om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar soms uit te dagen leren kinderen goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

Er is sprake van **pesten** wanneer kinderen elkaar bedreigen. Dit kan op de volgende manieren gebeuren:

- verbaal of digitaal
- fysiek
- door intimidatie
- isolatie
- het stelen of vernielen van bezittingen.

Het specifieke van pesten is dus gelegen in het bedreigende en vooral het systematische karakter. Het gebeurt met grote regelmaat, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we dan ook altijd een vaste rolverdeling bij een aantal betrokkenen.

3. De betrokkenen

Hier volgt beknopt enige informatie over de verschillende rollen die men kan onderscheiden wanneer er sprake is van pesten.

Het gepeste kind.

Uit onderzoek blijkt dat ieder kind gepest kan worden, maar sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, gedrag, belangstelling, etc. Veel kinderen die gepest worden hebben een beperkte weerbaarheid, zijn vaak angstig en onzeker, durven weinig te zeggen. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam en hebben geen vrienden om op terug te vallen.

De pesters.

Kinderen die pesten hebben vaak een overwicht in de groep. Ze kunnen zich permitteren om zich agressief op te stellen. Ze reageren met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste instantie populair te zijn in een groep. Ze dwingen deze populariteit in de groep af, door hun sterkte en durf te laten zien.

De meelopers en de andere kinderen.

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van pester. Sommige kinderen behouden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de meelopers. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te raken. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag interessant vinden en denken daardoor in populariteit met de pester mee te liften.

Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt of die niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving.

De leerkrachten.

De leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor het begeleiden ervan op school. Van hen wordt verwacht dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Zij kunnen dit niet alleen. Zij doen dit in samenwerking met de betrokken ouders.

De ouders.

Een belangrijke rol is weggelegd voor de ouders. Zodra zij merken dat er sprake is van pesten, nemen zij contact op met de school. In eerste instantie met de leerkracht. Er kan zo snel mogelijk opgetreden worden tegen pesten, door pesten serieus te nemen.

4. Hoe gaan we op Montessorischool Aan de Basis om met pesten?

- Veel aandacht besteden aan groepsvorming, vooral in de eerste zes weken van het schooljaar (De Gouden Weken). De groepsvorming zal positief verlopen en de groep wordt een positieve groep.
- Duidelijke regels over hoe we met elkaar omgaan. In de groep worden deze besproken.
- Het goed nabespreken van kleine conflicten in de groep.
- De grondhouding van de leerkracht naar kinderen is positief. De leerkracht is een rolmodel voor de kinderen. School werkt met coaching voor de leerkracht gericht op deze grondhouding.
- Tijdens de kleine pauze zijn de leerkrachten buiten, niet alleen om toezicht te houden bij het buiten spelen, maar ook om kennis te nemen van het spel van de kinderen.
- Tweemaal per jaar wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, middels een signaleringslijst, door de leerkracht gevolgd.
- Het voeren van (oplossingsgerichte) kind (/ouder)-gesprekken, zowel preventief als curatief (wanneer er incidenten zijn).

5. Aanpak van conflicten en pestgedrag in drie stappen:

Er moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen een conflict en pestgedrag. Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben, proberen wij hen te stimuleren het eerst zelf op te lossen. Wanneer dat niet lukt, kan de leerkracht hierbij ondersteunen. Wanneer er sprake is van pesten, heeft de leerling het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. Dit wordt dus niet gezien als klikken.

Indien er echt sprake is van pestgedrag volgen de volgende stappen:

- 1) Bij (herhaaldelijk) pestgedrag neemt de leerkracht stelling en maakt duidelijk aan de betrokkenen welke consequenties staan op ongewenst gedrag.
- 2) Er worden gesprekken met zowel de pester als met de gepeste gevoerd door de leerkracht (zie bijlage 12).
- 3) De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en afspraken te maken. Mogelijk wordt ook de supportgroep ingezet als middel om het pesten te stoppen.

Consequenties / maatregelen:

Indien er sprake is van incidenteel pestgedrag wordt dat door de leerkracht van het kind met de betrokken kinderen besproken. Indien gewenst kan de Interne Begeleider om advies gevraagd worden vanwege aanwezige expertise.

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden, zowel de ouders van de pester, als de ouders van de gepeste (eventueel in het bijzijn van het kind) op de hoogte gesteld.

Tijdens deze gesprekken worden afspraken met alle partijen gemaakt en vastgelegd. Daarbij wordt ook vermeld welke acties volgen wanneer de afspraken worden overtreden. Een uiterste acties kan schorsing zijn. Dat kan alleen gebeuren met toestemming van de directeur.

De leerkracht legt de gesprekken vast in Parnassys.

Wanneer gesprekken en diverse acties geen positief resultaat hebben, volgen gesprekken met de directeur van de school en/of kan de vertrouwenspersoon of de afdeling jeugdzorg van de G.G.D. worden ingeschakeld.

Wij spreken echter de wens uit dat een goed pedagogisch klimaat, waarbij respect voor de ander centraal staat, disciplinaire maatregelen overbodig maakt.